

HØGSKOLEN STORD/HAUGESUND

Beskatning av idrettsutøvere

Bacheloroppgave utført ved
Høgskolen Stord/Haugesund – Økonomisk-administrativ utdanning

Av:
Turid Marie Kvilhaug - 127626
Anne Mathiesen Fremmersvik – 127650

Veileder: Adrian Helgesen

Gradering: *Offentlig*

Dette arbeidet er gjennomført som ledd i bachelorprogrammet i økonomi og administrasjon ved Høgskolen Stord/Haugesund og er godkjent som sådan. Godkjenningen innebærer ikke at HSH inntår for metodene som er anvendt, resultatene som er fremkommet og konklusjoner og vurderinger i arbeidet.

Forord:

Vi er to studenter ved Høyskolen Stord/Haugesund som går 3. året på økonomi og administrasjon våren 2010. Vi har valgt retningen regnskapsføring og velger å rette vår bacheloroppgave mot skattelegging.

Vi har i oppaven tatt for oss skattelegging primært for idrettsutøvere og teori og praksis rundt dette. Vårt hovedfokus er grensen hobby – virksomhet og inntekter og fradrag knyttet til dette.

Arbeidet med denne oppgaven har vært interessant og ikke minst lærerikt. Samarbeidet oss i mellom har vært svært bra i og med at vi kjenner hverandre godt fra tidligere, både gjennom skolearbeid og håndballag på fritiden.

Vi vil takke vår veileder Adrian Helgesen som har vært til stor hjelp gjennom hele prosessen, og kommet med konstruktive tilbakemeldinger og råd underveis.

Turid Marie Kvilhaug

Anne Mathiesen Fremmersvik

Haugesund Mai 2010

Sammendrag

I denne oppgaven har vi tatt for oss beskatning av idrettsutøvere. Hovedfokuset har vært individuelle idrettsutøvere som driver skattemessig virksomhet, men vi har også valgt å nevne idrettsutøvere som er arbeidstaker.

Vi starter med grensen mellom idrettsutøving som hobby og idrettsutøving som skattemessig virksomhet. Vi brukte her loven og forarbeidene for å definere hvor denne grensen går.

Vi dro også inn noen Høyesterettsdommer som er relevante til denne problemstillingen.

Videre gikk vi inn på ulike kostnader idrettsutøvere kan ha, og om de kan kreve fradrag for disse kostnadene. Deretter så vi på inntektssiden og de mulige inntektskildene en idrettsutøver kan ha. Det er i disse tre kapitlene hovedfokuset i oppgaven ligger.

I de to resterende kapitlene tar vi kort for oss beskatning av inntekter opptjent i utlandet og hvordan beskatning av idrettsutøvere som arbeidstakere foregår.

Innholdsfortegnelse

Forord:.....	1
Sammendrag.....	2
Innholdsfortegnelse	3
1. Innledning:	5
1.1 Bakgrunn for valg av oppgave.....	5
1.2 Temaet/problemstilling/avgrensing	5
1.3 Den videre framstillingen	5
2. Grensen mellom idrettsutøving som hobby og idrettsutøving som skattemessig virksomhet	6
2.1 Innledning	6
2.2 Tolkning av loven.....	6
2.2.1 Virksomhetens omfang og varighet	7
2.2.2 Virksomheten må drives for egen regning og risiko.....	8
2.2.3 Virksomheten må være av økonomisk karakter og egnet til å gi overskudd	8
3. Kostnader/fradrag	10
3.1 Innledning	10
3.2 Vilkår for kostnader/fradrag	10
3.3 Ulike kostnader.....	11
3.3.1 Idrettsutstyr	11
3.3.2 Reiser og transportkostnader.....	12
3.3.3 Medisinsk og fysikalsk behandling.....	13
3.3.4 Kontingenter og forsikringer.....	13
3.3.5 Kost.....	14
3.3.6 Konsulent og rådgiver.....	15
3.3.7 Barnepass	15
3.4 Underskudd.....	16
4. Skattepliktig inntekt	17
4.1 Innledning	17
4.2 Vilkår	17
4.3 Ulike inntekter	18
4.3.1 Sponsorinntekter	18
4.3.2 Idrettsutstyr	18
4.3.3 Fri bil og bolig	19

4.3.4 Utgiftsgodtgjørelse.....	20
4.4 Tilfeldig inntekt.....	23
4.4.1 Innledning.....	23
4.4.2 Gaver.....	23
4.4.3 Stipend.....	24
5. Inntekter og kostnader i og fra utlandet.....	25
6. Idrettsutøvere som arbeidstakere.....	28
Konklusjon.....	29
Litteraturliste.....	30

1. Innledning:

1.1 Bakgrunn for valg av oppgave

Høsten 2009 deltok vi på et bachelor seminar ved Høgskolen Stord/Haugesund. I forbindelse med dette ble det i etterkant lagt ut en del forslag til problemstillinger som kunne brukes i denne sammenheng. En av disse var da beskatning av idrettsutøvere. Etersom både skatt og idrett er tema vi begge interesserer oss for å ville se nærmere på var ikke valget vanskelig.

1.2 Temaet/problemstilling/avgrensing

Temaet for oppgaven er beskatning av idrettsutøvere. Dette er et veldig stort tema, derfor har vi valgt å avgrense oppgaven til idrettsutøvere som driver individuelt og litt om hvordan en idrettsutøver som konkurrerer utenfor sitt hjemland blir beskattet. Vi vil også nevne hvordan en idrettsutøver som arbeidstaker blir beskattet.

Når det gjelder den individuelle utøver vil vi ta for oss grensen mellom idrettsutøvelse som hobby og idrettsutøvelse som virksomhet, og deretter se på hva som blir regnet som skattepliktig inntekt og hvilke kostnader en idrettsutøver kan kreve fradrag for.

Problemstillingen blir da: **Beskatning av idrettsutøvere**

1.3 Den videre framstillingen

I kapittel 2 vil vi ta for oss grensen hobby virksomhet – skattepliktig virksomhet. Hva loven og forarbeidene sier om dette og Høyesterettsdommer som er relevante.

I kapittel 3 skal vi se på ulike kostnader en idrettsutøver kan ha og om han kan kreve fradrag for disse kostnadene.

I kapittel 4 er det den skattepliktige inntekt som er tema. Her tar vi for oss hva som blir beregnet som skattepliktig inntekt og vi vil også se kort på tilfeldig inntekt som gaver og stipender.

I kapittel 5 vil vi kort se på hvordan idrettsutøvere som konkurrerer utenfor sitt hjemland blir beskattet og eventuelt problemer som dobbel beskatning.

I kapittel 6 vil vi kort ta for oss hvordan beskatning av idrettsutøvere som er arbeidstakere blir gjennomført i praksis.

2. Grensen mellom idrettsutøving som hobby og idrettsutøving som skattemessig virksomhet

Norges Idrettsforbund er Norges største frivillige organisasjon og besto i 2008 av 11.931 idrettslag og 2 066 000 medlemskap. Antall medlemskap har økt fra 2007 mens antall idrettslag har hatt nedgang det siste året (Norges Idrettsforbund; Om nif)

2.1 Innledning

Først ser vi på hva skatteloven hovedbestemmelse § 5-1 sier om skattepliktig inntekt, ”*Som skattepliktig inntekt anses enhver fordel vunnet ved arbeid, kapital eller virksomhet samt pensjon, føderåd og livrente*”. Denne bestemmelsen blir brukt for idrettsutøvere da de ikke har en egen paragraf som regulerer dem. Dersom en idrettsutøver har inntekt gjennom idretten er det nødvendigvis ikke skattepliktig. Problemet er da å skille mellom hva som er skattemessig virksomhet og hva som er hobby virksomhet.

Idrettsutøving som hobby eller mosjon er trening som blir gjennomført for å holde seg i form eller for moro skyld for eksempel ved trening på treningssenter eller bedriftslag.

Når det kan bli regnet som skattepliktig virksomhet må utøveren tjene penger, men hvor grensen går er uklar. Det som er sikkert er at inntekt av hobby ikke er skattepliktig etter sktl. § 5-1 i motsetning til inntekt av virksomhet, og en kan heller ikke få fradrag for kostnader ved hobbyvirksomhet. Det kommer også klart frem i FSFIN § 5-15-7(1), som sier at avkastning ved hobbyvirksomhet ikke er skattepliktig.

2.2 Tolkning av loven

Skatteloven § 5-1 hovedbestemmelse om inntekt sier ”*Som skattepliktig inntekt anses enhver fordel vunnet ved arbeid, kapital eller virksomhet samt pensjon, føderåd og livrente*”.

Når vi går inn i forarbeidene til skatteloven av 1998, finner vi at ”*det må avgjøres etter en skjønnsmessig vurdering om en aktivitet skal anses som virksomhet i skattelovens forstand*”.

”*Det følger av doms- og ligningspraksis og skatterettslig teori at følgende momenter vil være sentrale*”:

- Virksomhetens omfang og varighet
- Virksomheten må drives for egen regning og risiko
- Virksomheten må være av økonomisk karakter og egnet til å gi overskudd

2.2.1 Virksomhetens omfang og varighet

I følge forarbeidene til loven må det ”*være utøvet en aktivitet av et visst omfang og en viss varighet*” for at det skal bli beregnet som virksomhet etter skatteloven.

Vi må først se på hva som menes med aktivitet. Aktivitet er å gjøre en innsats for å få ønsket fortjeneste. Aktiviteten som blir utført må ha et visst omfang og en viss varighet for at det skal regnes som virksomhet etter skatteloven.

Når man ser på omfanget til en virksomhet skal alle aktiviteter tas med, også administrative forhold tilknyttet virksomheten. Tilfeldige enkeltoppdrag vil ofte ikke har stort nok omfang eller varighet til å bli regnet som skattemessig virksomhet. Det er ikke nødvendig at både virksomhetens omfang og varighet er stor, det kan bli regnet som virksomhet om bare omfanget er stort og varigheten kanskje ikke er like stor og omvendt (Berg – Rolness, 2009, s. 132-133).

Rettspraksis viser at det ikke alltid stilles strenge krav til omfang og varighet, når man ser på Rt.1928 s. 1135, *Bing*.

Bing fikk salgsagentur på elektriske biler fra Amerika. Meningen var at de skulle montere biler og selge dem videre i Norge, men etter å ha montert en demobil måtte de avslutte virksomheten. Bing krevde da fradrag for tapet som hadde oppstått og fikk medhold for dette. Grunnen var at det var meningen at virksomheten skulle drives over lengre tid, men uforutsette ting gjorde at de måtte avslutte. Dette kommer også klart frem i forarbeidene til skatteloven av 1998, ”*Også aktivitet av kortere varighet vil kunne regnes som virksomhet, eksempelvis når forholdene tilsier at aktiviteten er påbegynt med sikte på et mer varig inntektsserverv, men skattyteren har måttet avslutte aktiviteten på grunn av uforutsette etterfølgende omstendigheter*”.

Når man knytter omfang og varighet til idrettsaktivitet som virksomhet må idrettsutøveren ha nådd et nivå der idretten gir inntekt. Idrettsutøveren har for å nå dette nivået trent mye over lengre perioder og konkurrert over lengre tid. Dette bør derfor tilfredsstillende kravet om omfang og varighet.

2.2.2 Virksomheten må drives for egen regning og risiko

Det følger av forarbeidene til skatteloven av 1998 at, ”*Aktiviteten må være utøvet for skatteytters regning og risiko. Ansvarsforholdet for virksomheten må tas i betraktning ved avgjørelsen av om aktiviteten skal anses som virksomhet. Videre må aktiviteten være utøvet enten av skattyteren selv alene, av skattyteren sammen med andre eller av andre som må likestilles med skattyteren, for eksempel ektefelle eller andre nærstående til skattyteren*”.

Idrettsutøveren må drive på egen regning og risiko, med dette menes det at utøveren selv må dekke kostnader tilknyttet idretten og andre ting som er nødvendig for å kunne drive med idretten.

Det som ligger i risiko begrepet er at idrettsutøveren kan risikere å gå med underskudd gjennom utøvelse av sin idrett og må da eventuelt dekke dette underskuddet selv.

Idrettsutøveren har også ansvar for at han oppfyller/følger alle kontrakter og avtaler som han har inngått. Avtaler som han for eksempel kan ha med sponsorer og idrettslag eller andre.

2.2.3 Virksomheten må være av økonomisk karakter og egnet til å gi overskudd

Vi går også inn her for å se hva forarbeidene til skatteloven sier. ”*Aktiviteten må ha økonomisk karakter og må objektivt sett være egnet til å gå med overskudd*”, med økonomisk karakter menes ”*Tjeneste eller aktivitet som skal omfattes av skatteplikten for arbeids- eller virksomhetsinntekter, må på en eller annen måte gå ut på å skape verdier (...) (Zimmer, 2005, s. 128).*

For at det skal regnes som økonomisk aktivitet holder det ikke å ha inntekter dersom kostnadene hele tiden er større enn inntekten. Det er ikke sikkert at en utøver oppnår overskudd på kort sikt som for eksempel i starten av karrieren. Man må her se på om utøveren har mulighet før å oppnå overskudd på lengre sikt. (Zimmer, 2005, s. 129).

Hvis en utøver går med underskudd år etter år og han etter kriteriene driver skattepliktig virksomhet kan han det året han først oppnår overskudd fremføre det akkumulerte underskuddet.

Vi vil her trekke frem to høyesterettsdommer som tar opp denne problemstillingen.

Rt.1985 s 319,*Ringnesdommen* handler om Christian Ringnes som eide en eiendom der han drev jordbruk. Ringnes hadde enda ikke hatt overskudd i driften og tvistespoersmalet her var da om det skulle skje prosentlikning av eiendommen som bolig og fritidseiendom etter skattelovens § 42 niende ledd, eller likning som for jordbruk etter skattelovens § 46 og § 45 første ledd, på grunnlag av faktiske inntekter og utgifter. For å løse dette var det avgjørende for høyesterett om det forelå virksomhet. ”*Det sentrale i virksomhetsbegrepet, med henblikk på det som i denne saken framstiller seg som tvilsomt, er at virksomheten objektivt sett må være egnet til å gi overskudd, om ikke i det år likningen gjelder, så i hvert fall på noe lengre sikt. Det er ikke tilstrekkelig at driften isolert sett gir inntekter, hvis de utgifter som pådras ved den aktivitet som utøves, overstiger inntektene*”. Høyesterett la i denne saken vekt på at driften ikke var egnet til å gi overskudd, og det lå heller ingen planer om å endre på driften slik at det kunne oppnås overskudd. Hadde Ringnes drevet på en annen måte eller prøvd å endre driften hadde nok denne vurderingen fått et annet utfall.

Rt. 1952 s. 150 handler om hobby som blir regnet som virksomhet. John Brækstad en kjøpmann fra Trondheim blir pålagt å betale skatt for sine inntekter ved kjøp og salg av frimerker. Han ser selv på dette som en hobby som han har drevet med over lengre tid. Han mener selv han har drevet hobbyvirksomhet, eneste som er forskjellen er at inntektene hans har økt. Resultatet i denne saken ble at Brækstad måtte betale inntektsskatt på inntekten han fikk ved kjøp og salg av disse frimerkene. Dette er fordi omfanget og karakteren til aktiviteten har endret seg i så stor grad at det blir sett på som skattemessig virksomhet.

Økonomisk karakter kan endre seg over tid, mange idrettsutøvere kan ved trening og konkurranse komme på et høyere nivå prestasjonsmessig. Dette gjør at idrettsutøveren gjerne tjener mer penger på idretten enn tidligere år.

For og hele tiden å bli bedre må utøveren bruke mye tid på trening og konkurranser, det er her det ofte går over fra å være hobby til skattemessig virksomhet.

3. Kostnader/fradrag

3.1 Innledning

Skatteloven § 6-1 sier følgende om fradrag for kostnader *”Det gis fradrag for kostnad som er pådratt for å erverve, vedlikeholde eller sikre inntekt”*. Dersom idrettsutøveren driver skattemessig virksomhet kan han altså kreve fradrag for kostnadene tilknyttet idretten. *”Fradrag får man ikke uten at man setter krav om det. Mens bruttoinntektspostene er noe man er pliktig til å oppgi til ligningsmyndighetene, er fradragspostene noe man kan oppgi hvis man vil”*(Brudvik, 2009, s.204). I følge skatteloven § 14-2 (2) skal fradragføring av kostnader skje i det inntektsåret hvor kostnaden oppstår.

3.2 Vilkår for kostnader/fradrag

Det foreligger to vilkår for at en kostnad kan bli fradragberettiget:

For det første er en kostnad fradragberettiget når den som nevnt tidligere er *”pådratt for å erverve, vedlikeholde eller sikre inntekt”*. Med dette menes det at kostnaden må være tilknyttet den skattepliktige inntekten eller den inntektsskapende aktivitet som utføres (Zimmer, 2005, s.187)

Det andre er: at for at en kostnad skal være pådratt må det ha vært en oppofrelse. *”Kjernen i oppofrelseskravet er at det må foreligge en reduksjon i skatteytters formuesstilling”* (Zimmer, 2005, s.171).

Normalt er det fradragrett for alle kostnader tilknyttet den skattepliktige aktiviteten, men det finnes unntak og begrensninger, disse er nevnt i skatteloven kapittel 6, §§6-10 - 6-25.

Videre skal vi ta for oss ulike kostnader som ofte oppstår hos idrettsutøvere.

3.3 Ulike kostnader

3.3.1 Idrettsutstyr

Idrettsutøvere som driver individuell idrett har svært ofte utstyrsbehov, noe utstyr som for eksempel hjelm i alpint er pålagt for å kunne kjøre treningsrenn og konkurranserenn (Norges Skiforbund; rennreglement alpint), mens annet utstyr er helt nødvendig for å utøve idretten på en tilfredsstillende måte. Det kan være tennisracket i tennis, ski, staver og gevær i skiskyting og skøyter i skøyting. De fleste utøvere trenger også klær i forbindelse med idretten sin som for eksempel treningsklær, konkurranseklær og lignende.

For at utstyr skal være fradragsberettiget må det som nevnt i kapittel 3.2 være *”pådratt for å erverve, vedlikeholde eller sikre inntekt”*. Utstyr som er pålagt å bruke er helt klart fradragsberettiget ettersom idrettsutøveren ikke kan utøve sin idrett uten det pålagte utstyret og som et resultat av dette kan han heller ikke oppnå resultater og eventuell skattepliktig inntekt. Selv om utstyr ikke er pålagt av reglement kan det være av like stor viktighet for utøveren, så det er også klart at utstyr som idrettsutøveren er avhengig av for utøvelse er også fradragsberettiget etter sktl. § 6-1.

Mange idrettsutøvere har ønsker og behov for best mulig utstyr for at prestasjonene skal bli best mulig, slik det er i dag har utstyr stor betydning for akkurat dette. Det foreligger store forskjeller i kvalitet og mange ulike merker med ulike fordelere og ulemper. Å ha godt utstyr som passer utøveren og som samtidig er med på å forbygge skader er en nødvendighet for å drive idrett på et høyt nivå. En problemstilling kan da være om utøveren kan kreve fradrag for det beste utstyret som finnes eller bare det billigste utstyret som finnes på markedet.

Høyesterettsdommen Rt.1981 s.256 omhandler dette temaet, denne saken var mellom assuranceagent Finn Bjerke Pedersen og Oslo kommune. Spørsmålet var om Finn Bjerke Pedersen kunne få fradrag for et beløp han hadde utbetalt ved en joint venture – avtale som han selv mente kunne erverve inntekt. Høyesterett kom her frem til *”Jeg vil ikke kunne utelukke at en utgift med sikte på å oppnå fremtidige inntekter kan være så uegnet for formålet at den allerede av denne grunn ikke kan aksepteres som utgift til inntektens ervervelse. Men når det – som i denne sak - er uomtvistet at skatteyterens formål med utgiften var å erverve inntekt, kan det etter min oppfatning bare i rene unntakstilfeller bli tale om å nekte fradrag fordi utgiften objektivt sett ikke var formålstjening”*.

Denne dommen er da relevant for den nevnte problemstillingen over, det kan altså ikke kreves at kostnadene som er pådratt til for eksempel utstyr er egnet til å nå formålet. Utstyret i seg

selv er ikke egnet til å gi en bedre idrettsutøver men er medvirkende til utøverens prestasjoner, som igjen kan gi skattepliktig inntekt.

Idrettsutøvere kan altså som hovedregel kreve fradrag for kostnader til utstyr, så lenge utstyret blir brukt i sammenheng med idretten og formålet med utøvelsen er å erverve inntekt.

3.3.2 Reiser og transportkostnader

Det blir mye reising for en idrettsutøver, blant annet fra hjem til trening og når de skal rundt for å konkurrere. Lengden på reisene kan variere fra de korte der du reiser fra hjem til trening, og til lengre reiser der du kanskje må ut av landet for å delta i større konkurranser eller treningssamlinger.

Som regel blir reiser i forbindelse med konkurranser og lignende dekket av klubben, men i noen tilfeller blir bare deler av reisen dekket og idrettsutøveren må legge ut det resterende beløpet. Spørsmålet her blir da om idrettsutøveren kan kreves fradrag for beløpet han selv må stå for.

Dersom vi ser på tilknytningsprinsippet her har reising en klar sammenheng med inntektene. Dersom idrettsutøveren ikke reiser til trening og til konkurranser får han ikke mulighet til å utvikle seg eller til å vinne og dermed ingen skattepliktige inntekter.

Et problem som kan oppstå er hvis deler av reisen blir brukt til ferie. I skatteloven § 6-1.2 står det: *”Det gis ikke fradrag for private kostnader for skattyteren selv eller dennes familie, herunder kostnader til bolig, mat og underhold”*.

Dersom deler av reisen da blir brukt til ferie må kostnadene til dette trekkes fra de kostnadene som man får fradrag for.

Skatteloven § 6-44(1) tar opp reiser mellom hjem og arbeidssted. Arbeidsstedet i dette tilfellet vil da være der idrettsutøveren normalt sett utfører sine regelmessige treninger. Denne loven sier *”Det gis fradrag for reise mellom hjem og arbeidssted og besøksreiser etter § 6-13 etter forskrift fastsatt av departementet med utgangspunkt i reiseavstand og reisehyppighet. Fradraget er begrenset til den del av beløpet som overstiger 13 700 kroner”*. Når man ser på forskriften til denne loven gis det bare fradrag for reiser som er minst 2,5 km hver vei.

Det skilles mellom arbeidsreiser og yrkesreiser, der arbeidsreiser er reiser mellom hjem og

fast arbeidssted og yrkesreiser er reiser i forbindelse med for eksempel konkurranser eller bortekamper o.l.

Fast arbeidssted for en idrettsutøver vil være der den utfører mesteparten av sine treninger. For eksempel for en håndballspiller som spiller på Larvik vil mesteparten av treningene foregå i Larvik arena hvor de trener daglig. Når de har bortekamper og må reise til andre haller rundt om i landet blir dette da sett på som yrkesreiser.

Kostnader knyttet til reiser og transport er som hovedregel fradragsberettiget så lenge det er knyttet til den skattemessige idrettsutøvelsen.

3.3.3 Medisinsk og fysikalsk behandling

Idrettsutøvere opplever ofte å få skader i løpet av et langt å hardt idrettsliv. Dette kan være skader som oppstår både ved konkurranse eller trening og slitasje skader som oppstår ved mye trening, feil trening eller for dårlig utstyr. Mange utøvere får da gjerne i forbindelse med skader betydelige kostnader knyttet til legebesøk og eventuell behandling hos fysioterapeut, kiropraktor og lignende. Behandlinger er svært ofte nødvendig for at utøveren skal ha mulighet til å komme tilbake til idretten eller kunne prestere opp mot sitt ytterste og for å hjelpe til på restitusjonstiden.

Slike kostnader som er nevnt over vil være fradragsberettiget etter sktl. §6-1, dette er fordi disse behandlingene blir gjennomført og kostnadene oppstår *”for å erverve, vedlikeholde eller sikre skattepliktig inntekt”*.

En skadet idrettsutøver kan verken trene eller konkurrere i skadeperioden, i hvert fall ikke opp mot sitt ytterste, dette gjør at utøveren mister muligheten til å erverve inntekter.

3.3.4 Kontingenter og forsikringer

For å drive aktivt med en idrett må det betales en startkontingent. Uten denne kontingenten kan du ikke konkurrere og dermed heller ikke oppnå gevinster i form av skattepliktig inntekt. Her ser man en klar sammenheng mellom kostnadene og de skattepliktige inntektene. Betaler man en kontingent kan en konkurrere og vinne premier. Pengepremiene må idrettsutøveren skatte for og dermed har han også rett på fradrag for kostnadene tilknyttet dette.

Dersom idrettsutøveren ikke vinner konkurransen kan han allikevel trekke kostnadene fra andre inntekter, som for eksempel sponsorinntekter. Dette gjelder kun dersom idrettsutøveren

driver skattepliktig virksomhet.

I de aller fleste idretter kreves det at idrettsutøveren har forsikring. Dersom en ulykken/skade oppstår vil forsikringen dekke de kostnadene du må legge ut for behandlinger og lignende.

Noen forsikringer dekker korttidsskader, mens andre dekker permanente skader.

Dersom en idrettsutøver som driver skattepliktig virksomhet blir så hardt skadet at han må legge opp, vil en forsikring dekke de fremtidige inntektene som idrettsutøveren ville hatt ved utøvelse av idretten. Disse er så klart skattepliktige som de også ville vært dersom han hadde tjent dem mens han konkurrerte og lignende.

I utgangspunktet er kontingenter og forsikringer fradragsberettiget i og med at utøveren uten disse utgiftene ikke kan konkurrere for å pådra seg skattepliktig inntekt.

3.3.5 Kost

Kost er en kostnad som etter sktl. § 6-1 (2) ikke er fradragsberettiget, dette er fordi kost blir sett på som en privatkostnad og sktl. § 6-1 (2) sier ”*det gis ikke fradrag for private kostnader for skatteyteren selv eller dens familie, herunder kostnader til bolig, mat og underhold*”.

En idrettsutøvers behov for mat og andre varer, som for eksempel proteiner og andre næringsstoffer som han må kjøpe i tillegg til det normal er ofte mye høyere for en idrettsutøver enn hos en gjennomsnittlig person. Spørsmålet er da om merkostnadene en idrettsutøver har gjennom trening på toppnivå gjerne burde vært fradragsberettiget.

Mange utøvere har et stort behov for disse ekstra næringsstoffene og ekstra behov for mat for å prestere på et kontinuerlig høyt nivå, vinne og restituere seg på best mulig måte.

Da er spørsmålet om dette er nødvendig for at han skal kunne erverve inntekt, hvis det blir sett på som nødvendig for god utførelse bør denne merkosten bli fradragsberettiget etter sktl. § 6-1.

Hvis en utøver tilbringer mye tid borte fra sitt hjem, som utøvere ofte gjør, kan disse merkostnadene bli dekket som merkostnader til kost og losji etter sktl. § 6-13 ”*Skatteyter som av hensyn til arbeidet må bo utenfor hjemmet, gis fradrag for merkostnader på grunn av fraværet. Fradrag gis etter satser som fastsettes av departementet (...)*”.

3.3.6 Konsulent og rådgiver

I noen tilfeller kan idrettsutøvere ha behov for rådgivere, advokater, konsulenter eller agenter til å hjelpe dem med ulike saker som de ikke har nok kompetanse til å utføre på egenhånd.

Mange idrettsutøvere bruker konsulenter/agenter ved kontraktinngåelse for eksempel ved klubbskifte, sponsorkontrakter og lignende. Konsulenten er der for å hjelpe idrettsutøveren frem til en best mulig avtale og veilede ved avgjørelser. Dette kan være en person med tilknytning til idrettsutøveren som ser mulighetene hans, eller enn advokat som blir ansatt av idrettsutøveren. Idrettsutøveren kan få fradrag for disse kostnadene hvis utgiftene er pådratt og kan dokumenteres. Dette er fordi disse kostnadene kan sees på som et ledd i *”å erverve, vedlikeholde eller sikre skattepliktig inntekt”*, jfr sktl. § 6-1.

Idrettsutøvere bruker også advokater eller andre med kompetanse på området til skattemessige tvister/problemer. Noen problemer som kan oppstå er: utfylling av selvangivelse, skatterådgiving i forbindelse ved beskatning av inntekt som blir opptjent i utland og innland (dobbelbeskatning) og eventuelle rettslige tvister som for eksempel doping saker, kontraktstvister og lignende.

De fleste kostnader til konsultasjon og advokat er da ved hovedregel fradragsberettiget.

3.3.7 Barnepass

Mange idrettsutøvere har barn, og spørsmålet her blir da om det kan kreves fradrag for utgifter til barnepass mens de trener og konkurrerer. Mange har ikke muligheten til å levere barna til for eksempel besteforeldre på grunn av konkurranser å trening et stykke fra sitt hjemsted eventuelt hjemland. Barnepass er da nødvendig for at idrettsutøveren skal få utført treningene sine og konkurransene sine. Vi må i dette tilfellet bruke skatteloven § 6-48 om foreldrefradrag, som sier: *”Det gis foreldrefradrag for legitimerede kostnader til pass og stell av hjemmenværende barn som er under 12 år i inntektsåret. Foreldrebeløpet begrenses oppad til beløp som fastsettes av Stortinget for det enkelte inntektsår(...)*”. Beløpet fastsatt av Stortinget og er i år på 25 000 kr for ett barn og 15 000 i tillegg for hvert barn utover det første barnet (Skatteetaten, 2009).

3.4 Underskudd

Skatteloven § 14-6(1) sier følgende om fradrag for underskudd: ” *Det gis fradrag for underskudd som omfattes av § 6-3 første ledd, som skattyteren har hatt i et forutgående år. Underskudd i et tidligere år skal være fratrukket i sin helhet før det gis fradrag for underskudd i et senere år (...)*”. Skatteloven § 6-3 sier det at når de fradragsberettigede kostnadene blir høyere enn inntekten fra samme inntektskilde kan det gis fradrag for underskuddet i inntekt fra andre kilder.

Dersom en idrettsutøver som driver skattepliktig virksomhet har underskudd fra idrettsutøvelsen og i tillegg har en annen jobb, kan han altså få fradrag i inntekten i den andre jobben.

Som vi nevnte i kapittel 2.2.3 kan underskudd framføres. Med dette menes at dersom en skatteyter har hatt underskudd over flere år på rad kan han i det første året han oppnår overskudd fradragsføre det akkumulerte underskuddet slik at den skattepliktige inntekten blir redusert.

Som et eksempel i denne sammenheng kan vi se for oss en toppidrettsutøver som driver med skattepliktig virksomhet og har oppnådd overskudd over lengre tid. Et år senere blir han skadet og går på grunn av denne skaden med underskudd. Han kan da fradragsføre dette underskuddet det året han blir frisk og oppnår overskudd gjennom idretten igjen.

4. Skattepliktig inntekt

4.1 Innledning

Hva som blir beregnet som skattepliktig inntekt finner man i skatteloven § 5-1 (1): *”som skattepliktig inntekt anses enhver fordel vunnet ved arbeid, kapital eller virksomhet”*. Dette er lovens hovedregel om skattepliktig inntekt. Man må i tillegg se på skatteloven § 5-50 som omhandler tilfeldig inntekt, da slike inntekter kan oppstå blant idrettsutøvere. I følge skatteloven § 14-2 (1) skal en fordel tas til inntekt det året fordelen blir mottatt av skatteyteren, i denne sammenheng idrettsutøveren.

§§ 5-10 til 5-15 som blir nevnt i de følgende kapitlene gjelder først og fremst for arbeidstakere, men idrettsutøvere som driver virksomhet får ofte i sammenheng med idretten slike utgifter dekket av andre som for eksempel sponsorer eller forbund, vi vil ta for oss dette i de neste kapitlene.

4.2 Vilkår

Det første man må se på er *”enhver fordel”*, en fordel er alt av økonomisk verdi eller ”pengers verdi”, eksempler på dette kan være:

- *”Kontanter, sjekker og lignende*
- *Fysiske formuesgjenstander som skatteyteren har fått rådighet over, for eksempel hus, hytte, forretningsgård, bil, båt og fri kost*
- *Immaterielle rettigheter som skatteyteren har fått rådighet over når dette er et endelig oppgjør, for eksempel patentrettigheter og forfatterrettigheter*
- *Fordringer på penger som er knyttet til verdipapir og omsetningsgjeldsbrev, for eksempel aksjer, ihendehaverobligasjoner, ordregjeldbrev eller pantobligasjoner*
- *Gjeldsovertakelse”(Fallan, 2009, s.122)*

En fordel kan også være lønn, honorarer eller naturalytelser.

Vi skal videre ta for oss ulike inntekter en idrettsutøver kan ha.

4.3 Ulike inntekter

4.3.1 Sponsorinntekter

Flere idrettsutøvere har og er svært avhengig av sponsorinntekter for å overleve som idrettsutøver. Sponsorinntekter kan både være penger og naturytelser.

I følge Norges Idrettsforbunds lovhefte § 13-3 kan en utøver ikke inngå egne avtaler knyttet til sportslig virksomhet, avtalen må inngås gjennom klubb eller et eventuelt særforbund for at den skal være lovlig.

Sponsorinntekter er helt klart knyttet til idrett som skattepliktig virksomhet, dette er fordi at dersom en idrettsutøver ikke hadde drevet med idretten hadde han heller ikke mottatt sponsorinntekter.

Inntekter en idrettsutøver har i denne sammenheng kan settes inn på et såkalt utøverfond hvis særforbundet og lignende har utøverfond. Et utøverfond er et fond hvor utøverne kan sette inn inntekter, uten å skatte for dem. Når utøveren tar ut penger fra dette fondet blir han først da skattelagt. Pengene som står i fondet blir beskattet ved formuesskatt (Norges Friidrettsforbund; Utøverfond)

Sponsorer støtter ofte idrettsutøvere med penger eller naturytelser med et håp om at de vil få noe igjen for pengene de investerer i utøveren. Dette skjer ved at utøveren reklamerer for produktet eller at han har reklame på sine klær og lignende.

4.3.2 Idrettsutstyr

Klær og utstyr blir sett på som en naturlytelse etter skatteloven § 5-12(1): *”Med naturlytelse menes enhver økonomisk fordel som ytes i annet enn kontanter, sjekker og lignende betalingsmidler”*.

Alle naturlytelser som det ikke er gitt unntak for i loven vil være skattepliktige etter skatteloven § 5-10(1).

Dersom en idrettsutøver driver skattepliktig virksomhet og blir sett på som ansatt i klubben blir alle ytelser han mottar i tilknytning med idretten skattepliktig.

De fleste håndball og fotballag som spiller i eliteserien har ofte utstyravtaler med sportsbutikker eller lignende. Spillerne blir da pliktet til å bruke ett spesielt merke på sko, drakt og treningsutstyr. Dette blir da sett på som fordel ervervet ved arbeid.

FSFIN § 5-15-6(3) sier: *”Fordel ved uniform eller annet spesielt arbeidstøy (verne- og vareklær) stillet til disposisjon av arbeidsgiver, regnes ikke som skattepliktig inntekt”*.

Dermed blir ikke spilledrakter og lignende klær som ikke blir brukt til privat bruk skattepliktig inntekt for de som er arbeidstakere, men for en idrettsutøver som driver virksomhet vil en slik ytelse være en spart kostnad og blir på grunn av dette skattepliktig inntekt for idrettsutøveren.

4.3.3 Fri bil og bolig

Mange idrettsutøvere får fri bolig og bruk av bil gjennom sponsorer, denne typen ytelse skal i følge skatteloven § 5-20 (3) bli beskattet som skattepliktig inntekt. Beregningen blir lik som om en vanlig arbeidstaker får firmabil til disposisjon i arbeidstiden.

Etter skatteloven § 5-12 følger det at fri bil er naturalytelse og den skal skattelegges for som *”fordel vunnet ved arbeid”*, jfr. skatteloven § 5-10.

Skatteloven § 5-13 sier hvordan du skal fastsette fordelene ved fri bil. Fordel ved fri bil fastsettes til 30% av bilens listepriis som ny inntil NOK 261 600 og 20% av overskytende listepriis.

Det finnes spesielle regler for biler som er eldre enn 3 år per 1.1 i inntektsåret, el-biler og for biler som kjøres mer enn 40 000 km per år som yrkeskjøring. Dersom bilen har en av kriteriene skal listepriisen på bilen reduseres til 75% av verdien, og dersom bilen har to av kriteriene skal listepriisen reduseres til 56,25% av verdier.

Vi skal illustrere denne bruken med et eksempel:

Listepriis som ny er 350 000 kroner. Bilen er 2 år gammel og yrkeskjørt 42 000 km. Ikke el-bil. Bilen har altså her en av de kriteriene som er nevnt over.

Ny listepriis: $350\,000 * 0,75 = 262\,500$

Skattepliktig fordel: $(261\,600 * 0,30) + (262\,500 - 261\,600) * 0,20 = 77\,460$.

Dette er det beløpet som idrettsutøveren må betale inntektsskatt på hvis han disponerer bil gjennom en sponsor og driver skattepliktig virksomhet.

4.3.4 Utgiftsgodtgjørelse

Generelt

Skatteloven § 5-11, FSFIN §5-11, taks §1-2-7

Skatteloven §5-11(1) og (2) sier ”Med utgiftsgodtgjørelse menes ytelser som en arbeidstaker mottar til dekning av kostnader i forbindelse med utførelse av arbeid. Utgiftsgodtgjørelse er skattepliktig så langt den gir overskudd etter dekning av kostnader i forbindelse med arbeid, eller dekker private kostnader, selv om kostnadene er fradragsberettigede.”

Det vil da si at en idrettsutøver som arbeidstaker kan motta godtgjørelser i forbindelse med utførelse av idretten og eventuelt overskudd på utgiftsgodtgjørelser er personinntekt og blir skattepliktig, jfr. skatteloven § 12-2(a), jfr. § 5-10(a)(2) (Zimmer, 2005)

Dersom idrettsutøvere som driver virksomhet i noen sammenhenger får dekket sine utgifter gjennom forbund eller landslag, blir denne utgiftsgodtgjørelsen da sett på som en spart kostnad. At dette er en spart kostnad for idrettsutøveren betyr at det blir sett på som en fordel og skal da inntektsføres som skattepliktig inntekt og forbund eller landslag kan fradragsføre denne kostnaden.

Vi skal nå se på ulike utgiftsgodtgjørelser som ofte oppstår hos en idrettsutøver.

Kost og losji

Dersom en idrettsutøver driver skattepliktig virksomhet blir kost og losji sett på som en naturalytelse jfr. skatteloven § 5-12, og det blir skattelagt likt som idrettsutstyr.

Etter skatteloven § 5-11(1) kommer det klart frem at utgiftsgodtgjørelse er ytelser som blir mottatt i forbindelse med utførelse av arbeidet, dvs. at dersom de får dekket hele eller deler av kostnadene til kost og losji i forbindelse med utførelse av aktiviteten blir det regnet som utgiftsgodtgjørelse. Skulle de motta mer enn det som faktisk går med til å dekke kost og losji blir det overskytende beløpet skattepliktig.

”For kostgodtgjørelse med inntil kr. 460 pr døgn for arbeidstakere som antas å spise på hotell, kr. 261 pr døgn for arbeidstakere som antas å spise på pensjonat eller hybel/brakke hvor ingen måltider stelles selv og kr. 169 pr døgn for arbeidstakere som bor på hybel/brakke der det er mulighet til å koke mat, kan det legges til grunn at godtgjørelsen ikke har gitt overskudd, jfr. TA § 1-2-2” (Brudvik, 2008).

Reiser

Reiser er for de fleste idrettsutøvere en stor del av hverdagen og ofte helt nødvendig for å delta i konkurranser å lykkes. En idrettsutøver som Marit Bjørgen hadde for eksempel i OL sesongen 2009/2010 omtrent 250 reisedøgn (Dagbladet).

Reisingen skjer ofte i sammenheng med konkurranser i andre deler av landet eller i utlandet men også i treningssammenheng som for eksempel treningsleier forskjellige steder i inn- og utland. Idrettsutøvere reiser gjerne på treningsopphold i andre land når årstiden hjemme kanskje ikke er optimal for deres sesongoppkjøring og lignende.

Disse utgiftene blir ofte dekket av idrettsutøverens klubb eller forbund, men det er også tilfeller der idrettsutøveren selv må dekke disse utgiftene.

Når for eksempel et idrettslag med spillere ansatt hos dem skal reise til Trondheim for å spille kamp, blir disse kostnadene som regel dekket av idrettslaget. Idrettslaget betaler dette for at de utøverne de har til sin rådighet skal kunne gjøre jobben sin. Dette blir da ikke regnet som skattepliktig for utøveren hvis han er arbeidstaker i klubben, så lenge dette ikke gir overskudd, jfr. § 5 – 11(2).

For idrettsutøvere som driver skattemessig virksomhet vil en slik type utgiftsgodtgjørelse fra en klubb eller forbund bli regnet som *”fordel vunnet ved virksomhet”* eller med andre ord som inntekt etter skatteloven § 5-1. På en annen side er en slik kostnad er også fradragsberettiget etter skatteloven § 6-1, dette betyr at det egentlig ikke vil oppstå noen skatteplikt av denne utgiftsgodtgjørelsen om idrettsutøveren krever fradrag for denne kostnaden i inntektsåret.

Bilgodtgjørelse

Hvis arbeidstakere får dekket transport fra sitt hjem til arbeidssted, er disse inntektene ved dette skattepliktig for arbeidstakeren så lenge det ikke er en pendler. Dette er fordi transport som dette ikke er en kostnad i forbindelse med arbeid.

Hvis arbeidsgivere dekker utgifter i forbindelse med utførelse av arbeid er disse inntektene skattefrie så lenge de ikke gir overskudd, jfr. skatteloven § 5-11 (2).

Kostnader knyttet til bruk av privat bil til yrkeskjøring er etter skatteloven § 6-1 fradragsberettiget, og en slik dekning vil da bli beregnet ved bruk av nettometoden. Det vil si at godtgjørelsen sammenliknes med fradragsberettigede kostnader som er tilknyttet godtgjørelsen og eventuelt overskuddet føres til beskatning og eventuelt underskudd føres til fradrag (Skatteetaten, 2009).

FSFIN § 5-15-6 (9) sier: ”Fordel i form av arbeidsgivers dekning av arbeidsreise regnes ikke som skattepliktig inntekt når arbeidsgiver er en veldedig eller allmennyttig institusjon eller organisasjon, og skattyters øvrige lønn og godtgjørelse fra organisasjonen ikke overstiger 45.000 kroner i inntektsåret”

Idrettslag blir gjerne betraktet som en slik organisasjon. Det vil si at et idrettslag kan dekke kostnader som en idrettsutøver som arbeidstaker måtte ha ved reise til og fra for eksempel trening uten at idrettsutøveren må beskattes for dette, hvis han ikke får annen lønn fra organisasjonen som overstiger 45 000.

”I henhold til FSFIN § 6-44-12 defineres følgende reiser som arbeidsreise:

- Reise mellom bolig og fast arbeidssted
- Reise mellom faste arbeidssteder
- Reise mellom hjem eller arbeidssted og undervisningssted hvor det ytes undervisning etter introduksjonsloven (introduksjonsordning for nyankomne innvandrere)”(Berg - Rolness, 2009, s.299)

Dette betyr at en idrettsutøvere som arbeidstaker kan få dekket sine kostnader til reise til og fra fast treningssted, mens de etter forskriften ikke kan få dekket reise til og fra et annet treningssted enn det faste fordi en slik reise kommer under definisjonen for yrkesreiser, jfr. FSFIN §6-44-13, som ikke er skattefrie.

Idrettsutøver som driver virksomhet må også her skattet for denne typen dekning av kostnader, fordi det blir sett på som en spart kostnad, som betyr at det er en fordel og den skal da bli beskattet som vanlig skattepliktig inntekt.

Dekning av tapt arbeidsinntekt

Dekning for tap av arbeidsinntekt blir sett på som en ”erstatning” for lønn og vil bli skattelagt som om idrettsutøveren hadde fått normal lønn, sponsorinntekter og lignende.

4.4 Tilfeldig inntekt

4.4.1 Innledning

I utgangspunktet er tilfeldige inntekter skattepliktige etter skatteloven § 5-50(1) som sier:
”Som skattepliktig inntekt anses tilfeldige gevinster, herunder gevinst ved konkurranse, spill, lotteri og lignende når verdien overstiger 10.000 kroner, og tilfeldig gevinst ved funn av malm og mineraler m.v.”

Tilfeldig inntekt er inntekt som ikke har noe realisasjon til formuesobjekt eller er ervervet gjennom arbeid, virksomhet, kapital eller har sammenheng med utdanning, altså inntekt som ikke er nevnt i skatteloven § 5-1.

”Gevinsten er tilfeldig når det bare er en liten mulighet for at en fordel kan innvinnes ut fra den aktiviteten som er nedlagt, både ut fra en vederlagsbetraktning i forhold til innsats og i forhold til at gevinsten innvinnes på en uventet/upåregnelig måte”(Berg - Rolness, 2009, s. 490).

Dersom en tilfeldig gevinst overstiger beløpsgrensen på 10.000 kroner er den som nevnt tidligere skattepliktig. Når en gevinst er skattepliktig kan det kreves fradrag for dokumenterte kostnader som er tilknyttet gevinsten (Raanes, 2005, s.16 – 25).

4.4.2 Gaver

I følge skatteloven § 5-50 (3) regnes ikke formuesforøkelse ved arv eller gave som inntekt. Problemet her er å skille mellom hva som er gave og hva som er fordel vunnet ved arbeid. Høyesterettspraksis sier *”at arbeidet/virksomheten må ha gitt foranledningen til ervervet av fordelene, og at det for skatteyteren i en viss utstrekning må ha vært påregnelig at hans aktivitet kunne lede til erverv av en slik fordel”* (Zimmer, 2005, s.143)

I noen tilfeller kan det være tvil om det er gave eller alminnelig inntekt, man må da se på hensikten med gaven og forholdet mellom partene. Et annet moment som også må tas hensyn til er avstand i tid. Er avstanden stor mellom arbeidsinnsatsen og ytelsen, blir ikke tilknytningen så klar (Zimmer, 2005, s.144).

4.4.3 Stipend

Stipender er etter skatteloven § 5-10.a skattepliktig dersom stipendet har tilknytning til arbeid.

Stipender blir sett på som *”fordel vunnet ved arbeid eller virksomhet”* og er derfor skattepliktig inntekt, jfr. sktl. §5-1.

Dersom en idrettsutøver presterer godt i et mesterskap, i konkurranser eller han blir sett på som et talent med stort utviklingspotensialet kan han motta stipend i denne sammenheng.

Stortinget i samarbeid med Norges Idrettsforbund og Norges Olympiske komité deler ut idrettsstipender til toppidrettsutøvere. Det finnes tre ulike typer stipend:

- A-stipend på 120 000 kroner
- B-stipend på 70 000 kroner
- Utviklingsstipend på kroner 60 000, som er beregnet på potensielle toppidrettsutøvere

Et kriterium for å motta fullt stipend er at idrettsutøveren ikke har en inntekt som er høyere enn 500 000 kroner, har idrettsutøveren dette blir stipendet redusert forholdsmessig.

Et stipend er i utgangspunktet skattepliktige, har idrettsutøveren fradragberettigede kostnader knyttet til idrettsutøvelsen kan nettometoden benyttes her også (Olympiatoppen; Skatteetaten)

5. Inntekter og kostnader i og fra utlandet

Mange toppidrettsutøvere konkurrer i dag mye i utlandet, og mottar gjerne premier og gaver i denne sammenheng. En del av de såkalt internasjonale utøverne har også ofte utenlandske sponsorer. Eksempler på dette er langrennsløperen Petter Northug Jr. som blir sponset av Red Bull som er et østerriksk firma som produserer energidrikken Red Bull, og snowboardkjøreren Andreas Wiig som er sponset av Vans som er et amerikansk sko og utstyrs merke.

Beskatning av inntekter pådratt i utlandet og beskatning av utenlandske utøvere i Norge har egne regler.

Skatteloven § 2-37(1) sier følgende: *”Skatteplikt etter denne lov kan begrenses ved bestemmelse i avtale inngått i medhold av lov om adgang for Kongen til inngå overenskomst med fremmede stater til forebygging av dobbeltbeskatning mv.”*

Formålet med denne loven er altså at det skal forhindres at en skatteyter skal bli dobbelt beskattet om han har inntekt i et annet land enn Norge. En idrettsutøver som har pådratt seg inntekter i utlandet kan altså bli skattepliktig både i Norge og i det andre landet hvor inntekten er opptjent. Ved et slikt tilfelle må utøveren gå til skatteavtalen som er inngått mellom Norge og det aktuelle landet. Disse avtalene finnes på Finansdepartementets hjemmesider.

De nevnte skatteavtalene bruker ulike metoder for å forhindre dobbelbeskatning, de metodene som er brukt kalles kredittmetoden og unntaksmetoden.

Unntaksmetoden:

Ved bruk av denne metoden skal hjemlandet unnlate å skattelegge den inntekten som er opptjent i utlandet. Det er bare det andre landet som skal skattelegge inntekten. Det finnes to alternativer når det gjelder unntaksmetoden:

- Fullt unntak: *”her skal hjemlandet se helt bort fra utenlandsinntekten”* (Zimmer, 2009, s.137), denne varianten blir sjeldent brukt.

Eksempel:

Hvis en idrettsutøver har en inntekt på 400 000 i løpet av et år som han skal skatte for i hjemlandet og en inntekt på 100 000 i løpet av et år som skal skattelegges for i utlandet, skal han bruke skattesatsene som er aktuelle for inntekten i hjemlandet, ikke for hele inntekten på 500 000.

- Unntak med progresjonsforbehold: hjemstaten skattelegger heller ikke her utenlandsinntekten ”*men hjemstaten har rett til å skattlegge den øvrige inntekten med de skattesatser som ville ha kommet til anvendelse hvis også utenlandsinntekten hadde vært skattepliktig i hjemstaten*”(Zimmer, 2009, s.137)

Eksempel:

Hvis en idrettsutøver har en inntekt på 400 000 i løpet av et år som han skal skatte for i hjemlandet og en inntekt på 100 000 i løpet av et år som skal skattelegges i utlandet, skal han bruke skattesatsene som er aktuelle for den totale inntekten på 500 000.

Kredittmetoden:

Ved bruk av denne metoden blir skatteyteren først skattelagt i hjemlandet for hele sin inntekt også utenlandsinntekten, da oppstår det en dobbeltbeskatning og skatteyteren vil få et fradrag i skattebeløpet med det beløpet skatteyteren har betalt i skatt i utlandet, jfr. sktl§ 16-20. Det finnes også her to varianter:

- Full kredit: det gis ”*fradrag i skatt i hjemstaten for all den skatt som er utlignet på inntekt i kildestaten, uansett om denne skatten er høyere enn skatten på samme inntekt i hjemstaten*”(Zimmer, 2009, s.138) Denne metoden blir sjeldent brukt.
- Ordinær kredit: det gis begrenset ”*fradrag i skatt i hjemstaten til et beløp som svarer til den skatt som hjemstaten har utlignet på utenlandsinntekten, (...). Begrensningen får betydning hvis skattenivået er høyere i kildestaten enn i hjemstaten, og det er begrunnet med at det er mindre rimelig at hjemstaten, ved å gi kredit for et større beløp, i realiteten skal gi avkall på skatt i annen inntekt enn den som kan skattlegges i kildestaten*”(Zimmer, 2009, s.138).

Eksempel:

En idrettsutøver har en inntekt på 400 000 i løpet av inntektsåret som han skal skatte for i hjemlandet og en inntekt på 100 000 i løpet av året som skal skattelegges i utlandet.

I første omgang vil da utøveren bli skattelagt for hele sin inntekt på 500 000 i hjemlandet etter de skattesatser som er aktuelle for hele den skattepliktige inntekten.

Den skatten som er beregnet i utlandet blir så trukket i fra den beregnede skatten i hjemlandet.

Hvis inntekten i hjemlandet er skattelagt med 40 % tilsvarer dette en skatt på 200 000, av dette er 40 000 skatt på utenlandsinntekt.

Hvis utøveren har betalt 30 000 i skatt på utenlandsinntekten i utlandet skal dette altså trekkes fra det totale skattebeløpet på 200 000.

$200\ 000 - 30\ 000 = 170\ 000$, dette er da det beløpet idrettsutøveren må betale i skatt i hjemlandet. Det totale skattebeløpet som skatteyteren må betale i utlandet og i hjemlandet til sammen er det samme som han måtte ha betalt om hele inntekten ble skattet for i hjemlandet.

Hvis utøveren har betalt 50 000 i skatt på utenlandsinntekten i utlandet blir det annerledes.

Utøveren får da bare trekke i fra 40 000 ettersom dette er det beløpet som er beregnet i hjemlandet på utenlandsinntekten. Det totale skattebeløpet blir da høyere enn om hele inntekten hadde vært inntjent i hjemlandet. $200\ 000 - 40\ 000 = 160\ 000$.

$160\ 000 + 50\ 000 = 210\ 000$.

Fradrag for kostnader i forbindelse ved inntektsvervelse i utlandet har samme regel som ved vanlig fradrag: kostnaden må ha tilknytning til den skattepliktige inntekten, jfr. skatteloven § 6-1: ”*Det gis fradrag for kostnad som er pådratt for å erverve, vedlikeholde eller sikre skattepliktig inntekt (...)*”.

Skatteloven § 6-3 (5) sier ”*når det i skatteavtalen med fremmed stat er bestemt at inntekt skal være unntatt fra skattlegging i Norge, kommer tilhørende kostnad eller tilsvarende tap ikke for noe del til fradrag ved ligning av inntekt her i landet*“. Dette gjelder kun ved bruk av unntaksmodellen.

6. Idrettsutøvere som arbeidstakere

Helt til slutt skal vi ta for oss de idrettsutøverne som er arbeidstaker, som i hovedsak omfatter idrettsutøvere som driver lagidrett, hvor de er ansatt i en klubb, her blir klubben sett på som arbeidsgiver. Idrettsutøvere som driver individuell idrett blir sett på som næringsdrivende. Idrettsutøverne som er arbeidstakere blir beskattet på lik linje med andre ordinære arbeidstakere.

Hovedregelen for inntekt finner vi i skattelovens § 5-1 (1) som sier ” *Som skattepliktig inntekt anses enhver fordel vunnet ved arbeid, kapital eller virksomhet samt pensjon, føderåd og livrente*”. Samtidig tar sktl. § 5-10 for seg fordel vunnet ved arbeid, eksempler på slike fordeler kan være: lønn, honorar, feriepenge og annen godtgjørelse.

Inntektene til en idrettsutøver som er arbeidstaker blir regulert av disse to bestemmelsene. Et eksempel på et slikt tilfelle kan være håndballspilleren Tonje Larsen, hun er ansatt i Larvik HK, som er håndballklubben hun spiller for og får utbetalt sin lønn i fra.

Idrettsutøvere som er arbeidstakere får etter skatteloven § 6-31(1)(a) minstefradrag, ”*Minstefradrag gis i skattepliktig*

a. Arbeidsinntekt etter § 5-10”

Et minstefradrag er et fradrag i lønn, pensjon eller annen inntekt som skal dekke kostnader knyttet til inntekt. Det blir brukt istedenfor fradrag i de virkelige kostnadene.

Dersom en skatteyter har større kostnader som overstiger minstefradragsbeløpet kan han kreve fradrag for disse, istedenfor å bruke minstefradraget.

Minstefradragsbeløpene for 2010 skal ikke være lavere enn 31 800 eller høyere enn 72 800 (Skatteetaten, 2009)

Tonje Larsen er da en idrettsutøver som kan kreve minstefradrag, jfr. sktl. §6-31(1).

Konklusjon

Problemstillingen vår var å drøfte beskatning av idrettsutøvere og grensen mellom en idrettsutøver som driver skattepliktig virksomhet og en idrettsutøver som driver hobby virksomhet. Vi har gått inn i loven og sett på de bestemmelsene som regulerer dette tema og sett på forarbeidene til loven.

I tillegg har vi tatt for oss noen Høyesterettsdommer for å få frem noen av problemstillingene i praksis. I denne oppgaven har vi også tatt opp problemstillingen ”en idrettsutøver som konkurrerer utenfor sitt hjemland”, og vi har også her måttet gått inn i loven for å finne ut hvordan disse skal bli beskattet riktig og hvordan en kan unngå problemer som dobbelt beskatning.

Til slutt så vi på idrettsutøver som arbeidstaker og hvordan denne gruppen skal beskattes for den inntekten som de får ved sin idrettsutøvelse.

Det finnes ingen klar konklusjon på denne problemstillingen.

Vi føler at gjennom denne oppgaven har vi har fått klart frem hvilke kriterier som må oppfylles for at en idrettsutøver driver skattepliktig virksomhet og hvordan han da eventuelt skal beskattes for sine inntekter og hvilke kostnader han kan kreve fradrag for eller om han driver idrettsutøvelse som hobby virksomhet.

Vi har også tatt for oss hvordan en idrettsutøver skal beskattes både når han konkurrerer i sitt hjemland og i utlandet eller er arbeidstaker i en klubb, som er hans arbeidsgiver.

Litteraturliste

Berg - Rolness, G. (2009). *Inntekt av virksomhet: Virksomhetsbegrepet i skatteretten*. Oslo: Gyldendal akademisk.

Brudvik, A. J. (2008). *Skatterett for næringsdrivende*. Oslo: Cappelen Akademiske forlag.

Dagbladet. (u.d.). *Marit Bjørgen*. Hentet April 3, 2010 fra http://www.dagbladet.no/2010/02/25/sport/ol_i_vancouver/ol_2010/10596019/

Fallan, L. (2009). *Innføring i skatterett 2009/2010*. Oslo: Gyldendal Akademiske.

Finansdepartementet; skatteavtaler. (u.d.). Hentet Mai 8, 2010 fra Finansdepartementet: http://www.regjeringen.no/nb/dep/fin/tema/skatter_og_avgifter/skatteavtaler/skatteavtaler-mellom-norge-og-andre-stat.html?id=417330

Gjems - Onstad (red), O. (2009). *Skattelover og sentrale forskrifter: Studenthefte 2009/2010*. Oslo: Gyldendal Akademiske.

Norges Fri idrettsforbund; Utøverfond. (u.d.). Hentet Mars 30, 2010 fra Norges Fri idrettsforbund: <http://www.friidrett.no/t2.aspx?p=42686&x=1&a=200625>

Norges idrettsforbund; Lover. (u.d.). Hentet April 15, 2010 fra Norges idrettsforbund: <http://www.lovdatab.no/nif/hifl-20070512-0001.html#13-2>

Norges Idrettsforbund; Om nif. (u.d.). Hentet Februar 2, 2010 fra Norges Idrettsforbund: <http://www.nif.idrett.no/files/%7B71A3969C-CE78-4BDB-87C3-93D87C450F86%7D.pdf>

Norges Skiforbund; Rennreglement alpint. (u.d.). Hentet Mars 15, 2010 fra Norges Skiforbund: <http://www2.skiforbundet.no/files/%7B25A1DB42-0306-4AA7-B3C8-E07673002CF4%7D.pdf>

Olympiatoppen; Støtteordninger. (u.d.). Hentet April 6, 2010 fra Olympiatoppen: http://olympiatoppen.no/om_olt/stoetteordninger/page4752.html

Ot.prp.nr 86 (1997-1998) Skatteloven. (1998, August 8). Finans- og tolldepartementet.

Raanes, J. -I. (2005). Poker og skatt. I G. Johan, & H. F. (red.), *Det juridiske fakultet skriftserie: Festskrift til Det juridiske fakultet ved Universitetet i Bergen i anledning 25 års jubileet* (ss. 16-25). Bergen: Det juridiske fakultet, Universitet i Bergen.

Rt. 1928 Bing, Rt. 1928 1135 (Høyesterett November 27, 1928).

Rt. 1952 John Brækstad, Rt. 1952 150 (Høyesterett Februar 16, 1952).

Rt. 1981 Finn Bjerke Pedersen, Rt - 1981 -256 (Høyesterett Februar 20, 1981).

Rt. 1985 Ringnes, Rt. 1985 s.319 (Høyesterett 1985).

Skatteetaten. (u.d.). Hentet April 7, 2010 fra <http://www.skatteetaten.no/no/Bibliotek/Publikasjoner/Temabrev-fra-Sentralskattekontoret-for-utenlandssaker/Naturalytelser-og-utgiftsgodtgjorelse---Inntektsaret-2010/>

Skatteetaten. (2010). *Lignings - ABC 2009/10*. Oslo: Gyldendal Akademiske.

Zimmer, F. (2009). *Internasjonal inntektsskatterett*. Oslo: Universitetsforlaget.

Zimmer, F. (2005). *Lærebok i skatterett*. Oslo: Universitetsforlaget.